

بررسی اثرات آللوپاتیک عصاره اندامهای مختلف کلم دکمه‌ای و گوجه فرنگی عبدالکریم کاشی^۱ و عدرا حلاج نشابور^۲

۱- استاد گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

۲- دانشجوی سابق کارشناس ارشد گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

به منظور بررسی آثار آللوپاتی اندامهای مختلف کلم دکمه‌ای و گوجه فرنگی، بذر کلم دکمه‌ای رقم Royal Marvel و بذر گوجه فرنگی رقم Early Urbana در ظرف پتری و گلدان در بستر پرلایت و محلول غذایی هوگلند در اطاقک رشد و گلخانه کاشته شدند و اثرات تیمار غلظت‌های مختلف عصاره اندامهای دو گیاه بر روی یکدیگر، با اندازه‌گیری رشد ریشه چه، ساقه چه، درصد جوانه زنی بذر و بیوماس مطالعه شد. برای اجرای آزمایش از طرح آماری کاملاً تصادفی در چهار تکرار استفاده شد. تیمارها عبارت بودند از: غلظت‌های مختلف عصاره برگ، ساقه و ریشه کلم دکمه‌ای و عصاره‌های برگ، ساقه، ریشه و گل گوجه فرنگی. عصاره‌گیری با دو روش عصاره آبی و عصاره الکلی انجام گرفت. طبق نتایج بدست آمده تراوشهای مختلف دو گیاه بر روی یکدیگر اثرات بازدارندگی رشد (آلوپاتیک) نشان می‌دهند به طوری که عصاره متانولی برگ کلم دکمه‌ای با غلظت ۲CC و ۴CC و همچنین عصاره متانولی ریشه کلم دکمه‌ای در غلظت‌های ۴CC و ۶CC رشد ریشه چه و ساقه چه گوجه فرنگی را به شدت کاهش داد. متقابلاً عصاره متانولی ساقه، ریشه و گل گوجه فرنگی موجب کاهش رشد ساقه چه و ریشه چه کلم دکمه‌ای گردید. علاوه بر این عصاره اندامهای مختلف دو گیاه روی جوانه زنی بذر و بیوماس اثر منفی داشت. با توجه به وجود دو ماده آللوشیمیایی باز دارنده رشد (وانیلیک اسید و پاراهیدروکسی بنزوئیک اسید) در عصاره برگ گوجه فرنگی که با دستگاه HPLC استخراج گردید، اثرات باز دارندگی (آلوپاتیک) این دو گیاه قابل توجه است